

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

GRUPA ROBOCZA OCHRONA POWIETRZA I
ENERGETYKA W RAMACH SIECI
„PARTNERSTWO: ŚRODOWISKO DLA
ROZWOJU”

Roman Głaz
Departament Zmian Klimatu i Ochrony Atmosfery- MŚ
Falenty, dnia 27-28 czerwca 2011 r.

Grupa robocza „Ochrona powietrza i energetyka”

Posiedzenia:

- 14 lutego 2011r
- 2 czerwca 2011r

Najważniejsze zagadnienia:

- Ochrona powietrza- jakość powietrza - emisja zanieczyszczeń
- Energetyka- emisja zanieczyszczeń

Harmonogram prac grupy:

1. Dokonanie przeglądu rozwiązań POP oraz praktyki ich wdrażania
2. Przegląd możliwości finansowania POP w obecnej perspektywie finansowej
3. Przygotowanie poradnika dot. tworzenia POP w przyszłej perspektywie finansowej
4. Opracowanie możliwości dodatkowych działań wspierających realizację POP

Jakość powietrza i jej poprawa poprzez programy ochrony powietrza

Przykładowe działania naprawcze dla sektorów:

- Przemysłu
- bytowo-komunalnego
- transportu

Jakość powietrza i jej poprawa poprzez programy ochrony powietrza

POP :

POP :

➤ W zakresie ograniczania emisji powierzchniowej (niskiej, rozproszonej emisji komunalno - bytowej):

- rozbudowa centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą,
- Wymiana niskosprawnych kotłów, zastosowanie różnych bezemisyjnych lub niskoemisyjnych źródeł ciepła:

- kotły CO na eko-groszek
- pompy ciepła
- panele słoneczne

Jakość powietrza i jej poprawa poprzez programy ochrony powietrza

POP :

W zakresie ograniczania emisji liniowej -komunikacyjnej:

- całościowe zintegrowane planowanie rozwoju systemu transportu,
- zintegrowany system kierowania ruchem ulicznym,
- budowa obwodnic drogowych miasta, kierowanie ruchu tranzytowego z ominięciem miasta lub jego części centralnych,
- tworzenie stref z zakazem ruchu samochodów.

Jakość powietrza i jej poprawa poprzez programy ochrony powietrza

POP :

➤ W zakresie ograniczania emisji liniowej (komunikacyjnej) c. d:

- tworzenie systemu ścieżek rowerowych,
- wprowadzenie nowych niskoemisyjnych paliw i technologii, szczególnie w systemie transportu publicznego i służb miejskich,
- stosowanie przy modernizacji dróg i parkingów materiałów i technologii gwarantujących ograniczenie emisji pyłu podczas eksploatacji.

Jakość powietrza i jej poprawa poprzez programy ochrony powietrza

POP :

➤ W zakresie ograniczania emisji z istotnych źródeł punktowych – energetyczne spalanie paliw:

- ograniczenie wielkości emisji pyłu zawieszonego PM10 poprzez optymalne sterowanie procesem spalania i podnoszenie sprawności procesu produkcji energii,
- zmiana paliwa na inne, o mniejszej zawartości popiołu,
- stosowanie technik gwarantujących zmniejszenie emisji substancji do powietrza,
- stosowanie technik odpylania spalin o dużej efektywności,
- zmniejszenie strat przesyłu energii,
- likwidacja źródeł emisji;

Jakość powietrza i jej poprawa poprzez programy ochrony powietrza

POP:

- **W zakresie ograniczania emisji z istotnych źródeł punktowych – źródła technologiczne:**
 - stosowanie efektywnych technik odpylania gazów odlotowych,
 - zmiana technologii produkcji, w tym likwidacja źródeł o znaczącej emisji pyłu,
 - zmiana profilu produkcji wpływająca na ograniczenie emisji pyłu.

Jakość powietrza i jej poprawa poprzez programy ochrony powietrza

POP :

➤ W zakresie edukacji ekologicznej i reklamy:

- prowadzenie akcji edukacyjnych mających na celu uświadamianie społeczeństwa o szkodliwości spalania odpadów (śmieci) połączonych z ustanawianiem mandatów za spalanie odpadów (śmieci), nakładanych przez policję lub straż miejską na terenie miasta,
- uświadamianie społeczeństwa o korzyściach płynących z użytkowania scentralizowanej sieci ciepłej, termomodernizacji i innych działań związanych z ograniczeniem emisji niskiej,
- promocja nowoczesnych, niskoemisyjnych źródeł ciepła,

Jakość powietrza i jej poprawa poprzez programy ochrony powietrza

POP :

➤ W zakresie planowania przestrzennego m.in.:

- zwiększenie udziału terenów zielonych w mieście w celu ograniczenia wtórnej emisji pyłu,
- włączaniu systemów grzewczych budynków do scentralizowanych systemów ciepłowniczych,
- w przypadku braku możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej – ustalaniu sposobu zaopatrzenia w ciepło z preferencją dla następujących czynników grzewczych: gaz ziemny, gaz płynny, olej opałowy lekki, energia elektryczna, energia odnawialna,

Cel nowelizacji ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:

- transpozycja do polskiego porządku prawnego przepisów Dyrektywy 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008r. *w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (CAFE),*
- wprowadzenie nowych mechanizmów dotyczących zarządzania jakością powietrza w strefach i aglomeracjach oraz nowych norm jakości powietrza dotyczących drobnych cząstek pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu.
- Krajowy program ochrony powietrza

Jakość powietrza i jej poprawa poprzez programy ochrony powietrza

Propozycje działań w ramach krajowego POP:

- wprowadzanie nowych niskoemisyjnych technologii w systemie transportu publicznego i służb miejskich,
- umożliwienie kontrolowania indywidualnych palenisk i kotłowni domowych oraz nałożenia kar w przypadku spalania odpadów lub paliwa gorszej jakości niż wymagane,
- wprowadzenie w miastach dla zarządzającego drogą obowiązku czyszczenia ulic na mokro,
- wprowadzenie obowiązku opiniowania założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, w zakresie jego zgodności z zapisami programów ochrony powietrza,
- wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów określających preferowany sposób ogrzewania budynku,
- wprowadzenie stref ograniczonej emisji komunikacyjnej.
-

Jakość powietrza i jej poprawa poprzez programy ochrony powietrza

Ministerstwo Środowiska planuje także uruchomienie ogólnokrajowej kampanii promocyjno-edukacyjnej adresowanej do szerokiego kręgu obywateli, mającej na celu m.in.

- uświadamianie społeczeństwu negatywnych skutków zdrowotnych spalania śmieci w urządzeniach do tego nie przystosowanych (przydomowe piece węglowe),
- promowanie efektywnych i niskoemisyjnych rozwiązań w zakresie ogrzewania nowobudowanych osiedli i domów,
- zaangażowanie służb porządkowych – (straż miejska) do współdziałania w zakresie kontrolowania indywidualnych palenisk i kotłowni domowych, a także nakładania kar w przypadku spalania odpadów lub paliwa gorszej jakości,
- bezwzględne egzekwowanie mycia ulic na mokro w okresie kwiecień – październik, poprzez uruchomienie „obywatelskich interwencji”,
- upowszechnienie ekologicznych zachowań kierowców związanych z podróżowaniem pojazdami silnikowymi (propagowanie ekonomicznego stylu jazdy, zmniejszenia prędkości przy zmianie sygnalizacji świetlnej, w celu zmniejszenia szybkości hamowania samochodów),
- propagowanie korzystania z komunikacji zbiorowej,
- tworzenie wydzielonych pasów ruchu dla pojazdów komunikacji zbiorowej, taksówek, i samochodów z pełną obsadą pasażerów.

Jakość powietrza i jej poprawa poprzez programy ochrony powietrza

Z uwagi na fakt, iż emisje z dużych zakładów przemysłowych są regulowane pozwoleniami, a obowiązujące standardy emisyjne są w zasadzie przestrzegane, planuje się zainicjować specjalną kampanię adresowaną do przemysłu mającą na celu uruchomienie dobrowolnych działań dotyczących redukcji zanieczyszczeń emitowanych do powietrza wykraczających ponad wymagania określone w pozwoleniach, czyli tak zwane „corporate responsibility”.

W tym celu planuje się wykorzystać systemy zarządzania środowiskowego promujące takie dobrowolne zobowiązania jak np.:

- Krajowy System Ekozarządzania i Audytu EMAS (dotychczas w systemie EMAS Polska zarejestrowane są 4 jednostki energetyczne (Elektrociepłownia Wybrzeże Spółka Akcyjna Gdańsk, PKE S.A. Elektrownia „Łaziska Górne, PGE Elektrownia Opole S.A. Brzeziny k. Opola, PGE Zespół Elektrowni Dolna Odra S.A. Nowe Czarnowo).
- System certyfikacji oparty na normach ISO 14 000 (bardziej rozpowszechniony we wszystkich branżach przemysłu),
- Ruch „Odpowiedzialność i Troska” - obejmujący głównie branżę chemiczną,
- Ruch Czystszej Produkcji, dotychczas koncentrujący się na minimalizacji powstawania odpadów, który wobec nowych wyzwań stojących przed Polską, powinien być skłonny do przeorientowania swoich priorytetów.

Resort środowiska planuje:

- Aktualizacja wytycznych w zakresie przygotowania programów ochrony powietrza o nowy standard pyłu PM_{2,5},
- „Krajowy program ochrony powietrza”,
- „Analiza możliwości ograniczenia niskiej emisji ze szczególnym uwzględnieniem sektora bytowo-komunalnego”,
- Przygotowanie ogólnokrajowej kampanii promocyjno-edukacyjnej adresowanej do szerokiego kręgu obywateli,
- przygotowanie w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Programu Priorytetowego na dofinansowanie przedsięwzięć określonych w programach ochrony powietrza, w szczególności dotyczących wymiany i modernizacji indywidualnych palenisk i kotłowni domowych”.

Przygotowania do transpozycji dyrektywy 2010/75/UE w zakresie dużych źródeł spalania

Plan

- Definicje
- Nadrzędność BAT
- Źródła szczytowe
- Derogacje z Traktatu Akcesyjnego
- Derogacje OPT-OUT
- Krajowy Plan Przejściowy
- Źródła istniejące

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Roman Głaz
Departament Zmian Klimatu i Ochrony Atmosfery
Warszawa, dnia 27-28 czerwca 2011 r.